Signature Not Verified
Digitally signed by Chambers Central Association
Date: 2020.11.03 14:54:22 EET
Reason: Automated Registration Process by Greek General Business Registry
Location: Athens

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ Γ.Ε.ΜΗ. ΚΑΙ ΥΜΣ
Αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ: ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Τηλέφωνο: ΑΕ:2103382302-244/ΕΠΕ:2103382140/ΟΕ&ΕΕ:2103382122,-441/ΙΚΕ:2103382413,-475/ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ:2103382443/ΛΟΙΠΕΣ:2103382241,-107
Fax: 2103616464
E-mail: info@acci.gr

Αθήνα,03/11/2020
Αριθ. Πρωτ.:2204613

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αυτοματοποιημένης Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **NOVARTIS (HELLAS) Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία**, το διακριτικό τίτλο **_____** και αριθμό ΓΕΜΗ **260001000**.

Την **03/11/2020** καταχωρήθηκαν αυτοματοποιημένα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με **Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης ,** τα κατωτέρω στοιχεία:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2337340 οι εγκεκριμένες από την 23/10/2020 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2019 έως 31/12/2019.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2337341 η από 23/10/2020 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2020 έως 31/12/2020:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«PRICEWATERHOUSECOOPERS A.E.»**, Α.Φ.Μ. -Δ.Ο.Υ. , Αρ. ΓΕΜΗ 1520401000, και (Δ/νση : null null ΤΚ ,), με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 113.

Τακτικοί Ελεγκτές:

- ο/η κ. ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ ΝΙΚΟΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, που γεννήθηκε στην το , με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 2882.

Αναπληρωματικοί Ελεγκτές:

- ο/η κ. ΜΙΧΑΛΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του ΙΩΑΝΝΗΣ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, που γεννήθηκε στην το , με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 1523.

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity
Η παρούσα ανακοίνωση αποτελει προιόν αυτοματοποιημένης καταχώρισης δυνάμει της διάταξης του άρθρου 102 του ν.4635/2019 με μέριμνα και ευθύνη του υπόχρεου.

Οι οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity
Η παρούσα ανακοίνωση αποτελει προιόν αυτοματοποιημένης καταχώρισης δυνάμει της διάταξης του άρθρου 102 του ν.4635/2019 με μέριμνα και ευθύνη του υπόχρεου.

NOVARTIS

Ε Κ Θ Ε Σ Η

του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρίας NOVARTIS (HELLAS) A.E.B.E. επί των οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμού κλπ) και των πεπραγμένων της 52ης εταιρικής χρήσεως από 1.1.2019 έως 31.12.2019.

ΠΡΟΣ

Τον μοναδικό μέτοχο της ως άνω Ανωνύμου Εταιρίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της NOVARTIS (HELLAS) A.E.B.E. υποβάλλει τα παρακάτω προς έγκριση από την Γενική Συνέλευση:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2019

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ήδη εγκρίνει με το Πρακτικό της 7/9/2020, τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας που αποτελούνται από τον Ισολογισμό της χρήσεως 1/1/2019 - 31/12/2019, τον λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως, την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την κατάσταση Ταμειακών Ροών καθώς και τις σημειώσεις οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος τους.
Το σύνολο των οικονομικών αυτών καταστάσεων νόμιμα υπογεγραμμένο από τους κ.κ. Susanne Kohout, Luca Barbanti και Δημήτριο Φιλιππόπουλο που έχουν εξουσιοδοτηθεί σχετικά, με το ίδιο πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση και υποβάλλεται προς έγκριση από την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.
Η πορεία των εργασιών της εταιρίας κατά την οικονομική χρήση 1/1/2019 – 31/12/2019 απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις με τις εξής παρατηρήσεις μας:

1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ

1.1 Αριθμός προσωπικού

Ο αριθμός του προσωπικού κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 αναλύεται ως εξής:

	2019	**2018**
Αριθμός Εργαζομένων	392	427

Το εργασιακό περιβάλλον αποτελεί προτεραιότητα της διοίκησης της εταιρείας. Η εταιρεία λειτουργεί σε απόλυτη εναρμόνιση με όλους τους εργασιακούς νόμους και κανονισμούς και παρέχει στους εργαζομένους επιπλέον παροχές σύμφωνα με τις πολιτικές του ομίλου Novartis στο εξωτερικό (π.χ. πρόγραμμα έκτακτων αμοιβών, ασφαλιστικό πρόγραμμα συνταξιοδότησης και υγείας).

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓ/ΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

2.1. Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)

Ο κύκλος εργασιών (καθαρές πωλήσεις) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων της εταιρείας ανήλθε σε **291.383.730** Ευρώ, έναντι αντιστοίχου ποσού της προηγουμένης χρήσης **310.566.097** Ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 6,18%. Ο βασικός λόγος μείωσης του κύκλου εργασιών είναι η αύξηση του ποσού αυτόματης επιστροφής-clawback που επιβάλλεται από τον ΕΟΠΥΥ και το Υπουργείο Υγείας και το οποίο ανήλθε σε ποσό σε περίπου 91 εκ Ευρώ (2018: 79 εκ Ευρώ) κατά την κλειόμενη χρήση.

2.2 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως

Τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης (μικτά κέρδη) των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ανήλθαν σε **69.062.473** Ευρώ (23,70% επί των πωλήσεων) έναντι **80.073.033** Ευρώ (25,78% επί των πωλήσεων της προηγούμενης χρήσης) παρουσιάζοντας μείωση κατά 2,08%.

2.3 Λειτουργικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα ανήλθαν στο ποσό των **67.896.465** Ευρώ έναντι **78.816.845** Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως παρουσιάζοντας μείωση κατά 13,86%. Κατά την διάρκεια της χρήσης στα έξοδα καταχωρηθηκε πρόβλεψη για εξωδικαστική επίλυση υπόθεσης ερευνώμενης από τις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής ποσού Ευρώ **208.125.000** με αποτέλεσμα τα συνολικά έξοδα της χρήσεως να ανέλθουν στο ποσό των Ευρώ **276.021.465**

2.4 Τόκοι χρεωστικοί – πιστωτικοί

Οι χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα ανήλθαν στην τρέχουσα χρήση στο ποσό των **812.256** Ευρώ, και οι πιστωτικοί στο ποσό των **596** Ευρώ. Στην προηγούμενη χρήση οι χρεωστικοί τόκοι και έξοδα ανήλθαν στο ποσό των **128.529** Ευρώ και οι πιστωτικοί στο ποσό των **93** Ευρώ. Το παραπάνω οφείλεται κυρίως στην πληρωμή ποσού περίπου Ευρώ 600.000 σε τράπεζα εξωτερικού με βάση σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

2.5 Κέρδη προ φόρων

Οι ζημιές προ φόρων διαμορφώνονται στο ποσό των **198.486.672** Ευρώ, έναντι κερδών προ φόρων **10.959.666** Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως.

2.6 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Το έξοδο φορολογίας της χρήσεως ανέρχεται στο ποσό των **5.107.202** Ευρώ (2018: Ευρώ **13.744.230**). Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης 2019 ανέρχεται σε **2.174.466** (2018: Ευρώ **7.177.857**). Ο Αναβαλλόμενος φόρος - έξοδο ανέρχεται σε Ευρώ **3.125.617** (2018: Ευρώ **173.951**). Ποσό Ευρώ 192.882 καταχωρήθηκε κατά την διάρκεια της χρήσεως σαν έσοδο φόρου εισοδήματος ώστε να αντικατοπτρίσει την διαφορά ανάμεσα στο έξοδο φορολογίας των οικονομικών καταστάσεων του έτους 2018 και του οριστικού φόρου που προέκυψε κατά την κατάθεση δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του έτους 2018.

2.7 Καθαρά κέρδη χρήσεως μετά φόρων

Μετά τα παραπάνω, οι καθαρές ζημιές της χρήσεως 2019 μετά φόρων ανέρχονται σε Ευρώ **203.593.874** (2018: Καθαρές Ζημιές Ευρώ **2.784.564**).

2.8 Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια

Οι παραπάνω καθαρές ζημιές της χρήσεως μετά φόρων μεταφέρονται στα κέρδη εις νέον της επόμενης χρήσεως. Έτσι οι ζημιές χρήσεως εις νέον ανέρχονται συνολικά σε Ευρώ **171.554.711** (2018: Κέρδη, Ευρώ **31.388.758**).

2.9 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Οι βασικοί αριθμοδείκτες της χρήσεως, κατά κατηγορίες, είναι οι εξής:

	2019	**2019***	**2018**
α) Οικονομικής Διάρθρωσης:			
Κυκλοφορούν ενεργητικό / Σύνολο ενεργητικού	94,44%	94,44%	95,31%
Ίδια κεφάλαια / Σύνολο υποχρεώσεων	-26,68%	387,83%	266,24%
Ιδια κεφάλαια / Μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού	-654,34%	1.429,4%	1.548,83%
Κυκλοφορούν ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	73,52%	796,45%	486,85%

β) Απόδοσης και Αποδοτικότητας:			
Καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως / Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	-67,84%	3,59%	3,57%
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων / Ίδια κεφάλαια	303,70%	6,75%	7,97%
Μικτά αποτελέσματα / Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	23,70%	23,70%	25,78%
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών / Ίδια κεφάλαια	-445,84%	204,10%	225,72%
Κόστος πωλήσεων αποθεμάτων / Μέσος όρος αποθεμάτων περιόδου	3,92	3,92	3,47
γ) Διαχειριστικής πολιτικής:			
Υποχρεώσεις προς προμηθευτές / Αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση	35	35	46
Απαιτήσεις από πελάτες / Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών με πίστωση	71	71	131
Απαιτήσεις από πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών / Σύνολο υποχρεώσεων	0,23	1,56	2,19

* Εξαιρουμένης της επίδρασης της πρόβλεψης νομικών υποθέσεων ύψους Ευρώ 208.125.000

2.10 Πληροφορίες για την προβλεπόμενη εξέλιξη της εταιρίας και για τις δραστηριότητες στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

Η εταιρεία διεξάγει κλινικές μελέτες με την άδεια του ΕΟΦ και σε συνεργασία με Ερευνητές Νοσοκομείων. Οι μελέτες αυτές μπορούν να έχουν διάρκεια 3-4 έτη και ο ενδεικτικός αριθμός τους για το 2019 ήταν 69 μελέτες.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΝ 31.12.2019

3.1 Καθαρή θέση της εταιρίας

Με βάση τα μεγέθη του Ισολογισμού η καθαρή θέση της εταιρίας κατά την 31.12.2019 διαμορφώνεται ως κατωτέρω συγκριτικά με την οικονομική θέση της 31.12.2018 (ποσά σε Ευρώ):

	31.12.2019	**31.12.2018**
Μετοχικό κεφάλαιο	23.360.692	23.360.692
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	79.199.566	79.199.566
Τακτικό Αποθεματικό	3.637.977	3.637.977
Υπόλοιπο εις νέον	(171.554.711)	31.388.758
Σύνολο	**(65.356.476)**	**137.586.993**

Η ως άνω μείωση της καθαρής θέσεως από 137.586.993 Ευρώ σε (65.356.476) Ευρώ κατά 202.943.470 Ευρώ προέκυψε από την μείωση του Υπολοίπου εις νέον λόγω της καταχωρηθείσας πρόβλεψης για την εξωδικαστική επίλυση δικαστικής διαδικασίας στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, ποσού Ευρώ 208.125.000.

3.2 Πάγιο ενεργητικό

Τα ενσώματα πάγια σε αξίες κτήσεως ανέρχονται σε 9.864.705 Ευρώ έναντι 9.431.526 Ευρώ της παρελθούσης χρήσεως (αύξηση κατά 433.179 Ευρώ που οφείλεται κυρίως σε αγορές για βελτιώσεις κτιρίων και εξοπλισμού. Η αναπόσβεστη αξία ανέρχεται σε 4.766.439 Ευρώ έναντι 4.727.830 Ευρώ της προηγουμένης χρήσεως (αύξηση κατά 38.609 Ευρώ).

3.3 Ανάλυση ακινήτων της Εταιρίας (ποσό σε Ευρώ)

Είδος ακινήτου	Θέση	Λογιστική Αξία	Εμπράγματα βάρη
Γήπεδο	Μεταμόρφωση	220.393	Δεν υπάρχουν
Κτίρια εγκ/σεις	Μεταμόρφωση	7.614.200	«
Σύνολο		**7.834.593**	

3.4 Κυκλοφορούν ενεργητικό

Το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού μειώθηκε κατά **10.788.516** Ευρώ

Η μεταβολή οφείλεται:

α) στην μείωση των αποθεμάτων κατά	(7.338.674)
β) στη μείωση των πελατών και λοιπών απαιτήσεων κατά	(55.853.025)

γ) στη μείωση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων	(2.887.649)
δ) στη αύξηση των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων κατά	5.181.002
ε) στην αύξηση των διαθεσίμων κατά	50.109.830
Σύνολο	(10.788.516)

3.5 Υποχρεώσεις

Το σύνολο των υποχρεώσεων αυξήθηκε κατά 193.259.908 Ευρώ με κυριότερο λόγο της αύξησης την καταχώρηση πρόβλεψης σε σχέση με την εξωδικαστική επίλυση δικαστικής διαδικασίας στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

4. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Την 25.06.2020 η εταιρεία προχώρησε σε εξωδικαστική συμφωνία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής επιλύοντας όλες τις αιτιάσεις σε σχέση με το Νόμο περί Πράξεων Διαφθοράς των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για ενδεχόμενες πρακτικές της στην Ελλαδα. Με βάση την παραπάνω συμφωνία η εταιρεία προχώρησε σε πληρωμή 225 εκ USD προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ.

Την 25.06.2020 με βάση απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η εταιρεία προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατα το ποσό των 210.495.559 Ευρώ μέσω έκδοσης 7.171.910 μετοχών, ονομαστικής αξίας Ευρώ 29,35. Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των Οικονομικών καταστάσεων το ποσό της αύξησης έχει ολοσχερώς καταβληθεί από τον μοναδικό μέτοχο της εταιρείας Novartis Pharma AG και όλες οι απαραίτητες νομικές ενέργειες έχουν ολοκληρωθεί προκειμένου η αύξηση να καταχωρηθεί στις απαιτούμενες από την Ελληνική νομοθεσία αρμόδιες αρχές.

Πρόσφατα, πολλές χώρες έχουν ενεργοποιήσει μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19 με σημαντική επίπτωση στην καθημερινή ζωή των πολιτών καθώς και στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την παραγωγή αγαθών και την εφοδιαστική αλυσίδα των επιχειρήσεων. Η εξέλιξη της πανδημίας και οι οριστικές επιπτώσεις της στην παγκόσμια οικονομία και τις δραστηριότητες της Novartis Ελλάς είναι δύσκολο να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο. Ο όμιλος Novartis έχει λάβει παγκοσμίως όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την ασφάλεια του προσωπικού του καθώς και να προσαρμόσει τις δραστηριότητες του στην νέα πραγματικότητα.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων δεν έχει παρατηρηθεί καμία σημαντική επίπτωση λόγω της πανδημίας COVID-19 στην λειτουργία και την οικονομική θέση της Novartis Ελλάς. Οι πωλήσεις της Εταιρείας το πρώτο εξάμηνο του 2020 παρέμειναν στα ίδια επίπεδα σε σχέση με τα επίπεδα του πρώτου εξαμήνου του 2019 ενώ για το έτος 2020 οι πωλήσεις αναμένεται να μείνουν στα ίδια επίπεδα με βάση τους προϋπολογισμούς της Εταιρείας. Σε επίπεδο ταμειακών διαθεσίμων, την 31.08.2020 το υπόλοιπο των διαθεσίμων ανερχόταν σε ευρώ 24 εκ, ενώ δεν υπάρχει η ανάγκη πίστωσης τόσο από την μητρική εταιρεία όσο και από οποιοδήποτε άλλο τραπεζικό ίδρυμα συνεργαζόμενο με την Εταιρεία. Αναφορικά με τις

απαιτήσεις από το ελληνικό δημόσιο, δεν έχει παρατηρηθεί κάποια καθυστέρηση στις πληρωμές λόγω της πανδημίας. Το ίδιο ισχύει και για τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πχ φαρμακαποθήκες). Γενικότερα, η λειτουργία της Εταιρείας δεν επηρεάστηκε από το γενικότερο lockdown, τόσο σε επίπεδο διανομής φαρμάκων όσο και εισαγωγής φαρμακευτικών προϊόντων προς πώληση, αφού τα διαθέσιμα προϊόντα στις αποθήκες ήταν σε θέση να καλύψουν την εγχώρια ζήτηση.

Εκτός απο το παραπάνω. από τα μέχρι σήμερα γνωστά, δεν έχουν συμβεί ούτε αναμένεται να προκύψουν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού που να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2019.

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κατά το οικονομικό έτος 2019 η εταιρεία κατάφερε να συγκρατήσει τον κύκλο εργασιών και την λειτουργική κερδοφορία της παρά το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον. Η συνεχής αύξηση του ποσού που προκύπτει ως υποχρέωση των φαρμακευτικών εταιρειών από τον θεσμοθετημένο μηχανισμό αυτόματης επιστροφής της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) καθώς και η σημαντική αύξηση των υποχρεωτικών εκπτώσεων (rebates) που προκύπτουν από την νομοθεσία καθιστούν το επιχειρηματικό περιβάλλον σημαντικά ασταθές και ευμετάβλητο. Η λειτουργική κερδοφορία επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της επίτευξης συμφωνίας για παροχή σημαντικών εκπτώσεων από τις εταιρείες του ομίλου στο εξωτερικό. Η στρατηγική της εταιρείας για την επόμενη χρήση 2020 καθώς και για τις μεταγενέστερες διαμορφώνεται σε διαρκή συνεργασία με την μητρική εταιρεία του Ομίλου Novartis στο εξωτερικό και πρόκειται να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη καινουργιων φαρμακευτικών σκευασμάτων στους τομείς της Ογκολογίας, της Οφθαλμολογίας, της Δερματολογίας καθώς και των Νευρολογικών παθήσεων μέσω των οποίων θα καταφέρει να ενισχύσει περαιτέρω τις πωλήσεις, τα αποτελέσματα της και την παρουσία της στην Ελληνική αγορά. Ο μέτοχος της εταιρείας κατάφερε μέσα από την κεφαλαιακή ενίσχυση που παρείχε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020 να επιλύσει το θέμα κεφαλαιακής επάρκειας που προέκυψε για την εταιρεία από τον εξωδικαστικό συμβιβασμό της διαδικασίας η οποία εξελισσόταν κατά τα 3 τελυταία χρόνια στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ώστε να δημιουργήσει τις αναγκαίες προυποθέσεις της εύρυθμης λειτουργίας της εταιρείας κατά το έτος 2020 αλλά και στο μέλλον.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

6.1 **Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου**

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα

αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 84% (2018: 87%) σε μια και μόνο τράπεζα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**31.12.2019**	**31.12.2018**	**Moody's**
Citi Bank Europe	42.432.331	-	A1
Alpha Bank	7.713.778	36.131	Caa2
Piraeus Bank	275.749	286.574	Caa2
NBG	16.571	5.894	Caa2
Σύνολο	**50.438.429**	**328.599**	

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 53% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2019 (2018: 51%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που

χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.
Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	53.969.542	96.760.898
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	3.477.976	16.539.645
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3.539.008	3.567.752
Προβλέψεις	(3.539.008)	(3.567.752)
Σύνολο Πελατών και Λοιπών Απαιτήσεων	**57.447.518**	**113.300.543**

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η φερεγγυότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προκύπτει από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2019	Σύνολο	A1-A2	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	87.108.902	-	24.036.209	20.823.000	42.249.693

31 Δεκεμβρίου 2018	Σύνολο	A1-A2	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	103.743.146	-	35.309.712	12.932.905	55.500.529

Σημείωση: Η ανάλυση της φερεγγυότητας των απαιτήσεων πελατών αφορά στο αρχικό ποσό Απαιτήσεων από πελάτες πριν την αφαίρεση της πρόβλεψης απομείωσης του καθώς και του συμψηφισμού του με υποχρεώσεις για Rebates και Clawback ύψους Ευρώ 71.558.331 (2018: Ευρώ 58.852.685).

Στην κατηγορία Α1-Α2 αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία Β1-C2 οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία D1-NT όλοι οι πελάτες με υψηλό και πολύ υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς την πιστωτική της πολιτικη και έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων. Για πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων που ανερχόταν σε Ευρώ 11.113.160 στις 31/12/2019 (2018: 7.033.031) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες. Από το σύνολο των Ευρώ 11.113.160, το ποσό των Ευρώ 7.627.028 έχει εισπραχθεί μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και κατατάσσεται στην κατηγορία Β1-C2 ενώ το υπόλοιπο ποσό που δεν έχει εισπραχθεί Ευρώ 3.486.133 κατατάσσεται στην κατηγορία D1-NT.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της λογαριασμό με όριο υπερανάληψης 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα CitiBank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2019 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 42.432.331 Ευρώ. Επίσης, η εταιρεία διατηρεί λογαριασμό υπερανάληψης με όριο 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα Alpha Bank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2019 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 7.713.778 Ευρώ.

6.2 Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

7. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων δικαστικών υποθέσεων και έρευνες που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν. Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της.

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές της ροές.

Η Novartis υποκειται σε έρευνα για αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα από τις Ελληνικές αρχές. Η Novartis ήδη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 παρέλαβε κλήση για παροχή απόψεων από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) στο οποίο παρείχε όλες τις απαραίτητες εξηγήσεις και το αντίστοιχο υποστηρικτικό υλικό.

Επιπρόσθετα, η εταιρεία πρόχωρησε σε εξωδικαστική συμφωνία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής επιλύοντας όλες τις αιτιάσεις σε σχέση με το Νόμο περί Πράξεων Διαφθοράς των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για ενδεχόμενες πρακτικές της στην Ελλαδα. Με βάση την παραπάνω συμφωνία η εταιρεία προχώρησε σε πληρωμή 225 εκ USD προς Το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, την 25.06.2020 (βλέπε σημείωση 14 των οικονομικών καταστάσεων 'Προβλέψεις Εξόδων Νομικών Υποθέσεων').

Σε σχέση με την εκκρεμή έρευνα από τις Ελληνικές αρχές, η Εταιρεία δεν έχει αναγνωρίσει κάποια πρόβλεψη στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31.12.2019 και το θέμα έχει μόνο αναγνωριστεί σαν ενδεχόμενη υποχρέωση καθώς η διοίκηση δεν είναι σε θέση να υπολογίσει με ασφάλεια το ποσό κάποιας ενδεχόμενης πληρωμής προς τις Ελληνικές αρχές αφόσον αυτή υπάρξει, σε σχέση με τις τρέχουσες έρευνες.

8. Περιβαλλοντικά Θέματα-Εταιρική Υπευθυνότητα

Η εταιρεία λειτουργεί με βάση όλους τους περιβαλλοντικούς νόμους και κανονισμούς που ισχύουν στην Ελληνική επικράτεια τόσο κατά την αποθήκευση, καταστροφή όσο και κατά την μεταφορά των εμπορευμάτων στους πελάτες της. Κατά την διάρκεια της χρήσης αποδόθηκαν εισφορές στην Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης και σε εταιρείες που χρησιμοποιήθηκαν για την ασφαλή ανακύκλωση ή καταστροφή σκευασμάτων που ανήλθαν σε περίπου Ευρώ 50 χιλ.

Η Διοίκηση της εταιρείας ενέκρινε το 2019 την νέα παγκόσμια Στρατηγική Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας και αποφάσισε να απομακρύνει όλα τα Πλαστικά Μιας Χρήσης (Single Use Plastics) από όλες τις εγκαταστάσεις της στην Ελλάδα μέσω της δράσης «Novartis Plastic Free Workplace».

Με αίσθημα ευθύνης και συνεχώς ανταποκρινόμενη στις νέες ανάγκες που επιτάσσει η αντιμετώπιση της πρωτοφανούς υγειονομικής κρίσης του COVID-19, η Novartis Hellas υλοποίησε σειρά πρωτοβουλιών για τη στήριξη του Εθνικού Σύστηματος Υγείας, μεταξύ των οποίων:

- Προσφορά ιατρο-τεχνολογικού εξοπλισμού σε ΜΕΘ,
- Ενίσχυση του τεχνολογικού εξοπλισμού του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων
- Επέκταση της τηλε-εργασίας για τους εργαζόμενους του Ινστιτούτου Παστέρ

9. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Κατόπιν των ανωτέρω εκτεθέντων, το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται στην Γενική Συνέλευση των Μετόχων την έγκριση όλων των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, ειδικότερα δε των Οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμού κλπ), της Εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών, επί των Οικονομικών καταστάσεων και την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από οποιαδήποτε ευθύνης καθώς επίσης και της επικύρωσης των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την διάρκεια της παρελθούσης εταιρικής χρήσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται επίσης την εκλογή ενός τακτικού Ορκωτού Ελεγκτού και ενός αναπληρωματικού για την χρήση 2020.

Τέλος το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται την μη διανομή μερίσματος στον μοναδικό μέτοχο της εταιρείας κατά την χρήση 2019 καθώς το αποτέλεσμα της χρήσης μετά φόρων είναι ζημιογόνο.
Το Διοικητικό Συμβούλιο επιθυμεί να διαβεβαιώσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων ότι θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συνεχιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας παρά το συνεχώς μεταβαλλόμενο και δυσχερές οικονομικό περιβάλλον.

Μεταμόρφωση, 7 Σεπτεμβρίου 2020

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
& Διευθύνων Σύμβουλος

Susanne Kohout

Τα Μέλη

Luca Barbanti

Ευστάθιος Λιβανός

NOVARTIS ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019
(1 Ιανουαρίου 2019 - 31 Δεκεμβρίου 2019) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

I. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31.12.2019 4

II. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31.12.2019 5

III. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 6

IV. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 7

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 8

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 8
2. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 8
   - *2.1. Πλαίσιο κατάρτισης 8*
   - *2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες 9*
   - *2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές 11*
   - *2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία 11*
   - *2.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 11*
   - *2.5. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 12*
   - *2.6. Χρηματοοικονομικά μέσα 12*
   - *2.7. Αποθέματα 14*
   - *2.8. Εμπορικές απαιτήσεις 14*
   - *2.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 14*
   - *2.10. Μετοχικό κεφάλαιο 14*
   - *2.11. Εμπορικές υποχρεώσεις 14*
   - *2.12. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος 15*
   - *2.13. Παροχές στο προσωπικό 15*
   - *2.14. Λειτουργικά έσοδα 16*
   - *2.15. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης 16*
   - *2.16. Έσοδα από τόκους 16*
   - *2.17. Δανεισμός 16*
   - *2.18. Αναγνώριση εσόδων 17*
   - *2.19. Μισθώσεις 17*
   - *2.20. Μερίσματα 17*
   - *2.21. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές 17*
   - *2.22. Ανακατάταξη κονδυλίων 19*
3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 19
   - *3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου 19*
   - *3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών 21*
4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 21
   - *4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές 22*
   - *4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών 22*
5. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 22
6. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 23
7. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 23
8. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 24
9. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 25
10. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25
11. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ 26
12. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 27
13. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 28
14. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΕΞΟΔΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ 28
15. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ 29
16. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ 29
17. ΈΞΟΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 29
18. ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ 30
19. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 30
20. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 30
21. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 31
22. ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 31

23. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ....32
24. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ....32
25. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ....33

Ι. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για την χρήση που έληξε 31.12.2019

	Σημείωση	**1.1.2019-31.12.2019**	**1.1.2018-31.12.2018**
Πωλήσεις		291.383.730	310.566.097
Κόστος πωλήσεων	*17*	(222.321.257)	(230.493.064)
Μικτό κέρδος		**69.062.473**	**80.073.033**
Έξοδα διάθεσης	*17*	(57.815.812)	(65.621.926)
Έξοδα διοίκησης	*17*	(10.080.653)	(13.194.919)
Πρόβλεψη εξόδων νομικών υποθέσεων	*14*	(208.125.000)	-
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	*16*	9.283.980	9.831.914
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		**(197.675.012)**	**11.088.102**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	*19*	(812.256)	(128.529)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*19*	596	93
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά		**(811.660)**	**(128.436)**
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων		**(198.486.672)**	**10.959.666**
Φόρος εισοδήματος	*20*	(5.107.202)	(13.744.230)
Καθαρά κέρδη		(203.593.874)	(2.784.564)
Συνολικά καθαρά κέρδη χρήσης		**(203.593.874)**	**(2.784.564)**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα:			
Στοιχεία τα οποία δεν θα μεταφερθούν μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη προ φόρων	*12*	893.004	525.373
Φόρος εισοδήματος	*11*	(242.600)	(265.387)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης, μετά φόρων		**650.404**	**259.986**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		**(202.943.470)**	**(2.524.578)**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 33 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΙΙ. Ισολογισμός της 31.12.2019

	Σημείωση	**31.12.2019**	**31.12.2018**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	*5*	4.766.439	4.727.830
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	*6*	1.600.954	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	*11*	3.366.466	3.847.035
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	*8*	254.350	308.391
		9.988.210	**8.883.256**
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	*7*	53.064.853	60.403.527
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	*8*	57.447.518	113.300.543
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις-			
Βραχυπρόθεσμο μέρος	*11*	1.586.671	4.474.320
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		7.055.442	1.874.440
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	*9*	50.438.429	328.599
		169.592.913	**180.381.429**
Σύνολο ενεργητικού		**179.581.123**	**189.264.685**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	*10*	23.360.692	23.360.692
Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	*10*	79.199.566	79.199.566
Τακτικό Αποθεματικό		3.637.977	3.637.977
Κέρδη εις νέον		(171.554.711)	31.388.758
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**(65.356.476)**	**137.586.993**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	*12*	13.290.844	14.627.295
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	*15*	974.021	-
		14.264.865	**14.627.295**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	*13*	21.908.195	29.581.825
Πρόβλεψη εξόδων νομικών υποθέσεων	*14*	208.125.000	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	*15*	639.539	-
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	*9*	-	2.570.890
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		-	4.897.682
		230.672.734	**37.050.397**
Σύνολο υποχρεώσεων		**244.937.599**	**51.677.692**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		**179.581.123**	**189.264.685**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 33 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΙΙΙ. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών Υπερ το άρτιο	Τακτικό Αποθεματικό	Κέρδη εις νέον	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	**23.360.692**	**79.199.566**	**3.248.909**	**34.302.405**	**140.111.572**
Καθαρά κέρδη χρήσης				(2.784.565)	(2.784.565)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων				525.373	525.373
Φόρος Εισοδήματος				(265.387)	(265.387)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	-	**(2.524.579)**	**(2.524.579)**
Συναλλαγές με τους μετόχους:					
Τακτικό Αποθεματικό			389.068	(389.068)	-
Σύνολο Συναλλαγών με τους μετόχους	-	-	389.068	(389.068)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	**23.360.692**	**79.199.566**	**3.637.977**	**31.388.758**	**137.586.993**
1 Ιανουαρίου 2019	**23.360.692**	**79.199.566**	**3.637.977**	**31.388.758**	**137.586.993**
Καθαρά κέρδη χρήσης				(203.593.874)	(203.593.874)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προ φόρων				893.004	893.004
Φόρος Εισοδήματος				(242.600)	(242.600)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	-	(202.943.470)	(202.943.470
31 Δεκεμβρίου 2019	**23.360.692**	**79.199.566**	**3.637.977**	**(171.554.711)**	**(65.356.476)**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 33 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

IV. Κατάσταση ταμειακών ροών

	Σημείωση	**1.1.2019-31.12.2019**	**1.1.2018-31.12.2018**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	*21*	68.787.169	(18.207.036)
Καταβληθέντες τόκοι/χρηματοοικονομικά έξοδα		(812.256)	(128.529)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(14.127.591)	(15.251.981)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**53.847.322**	**(33.587.546)**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	*5*	(468.598)	(402.727)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		596	93
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(468.002)**	**(402.634)**
Ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες			
Πληρωμή υποχρεώσεων μισθωμάτων	*15*	(698.600)	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		**(698.600)**	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		52.680.720	(33.990.180)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		(2.242.291)	31.747.889
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	*9*	**50.438.429**	**(2.242.291)**

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ REPORTING
Susanne Kohout	Luca Barbanti	Δημήτριος Φιλιππόπουλος
Αρ. Διαβ: C4YLKYX8J	Αρ. Διαβ: YA8002763	ΑΔΤ AN022504 Αρ Αδείας Α Τάξης: 41716

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 έως 33 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε. Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία (η Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε." ή η «Εταιρεία») ιδρύθηκε στην Ελλάδα και εδρεύει στην Ελλάδα, 12ο χλμ Αθηνών Λαμίας, Μεταμόρφωσης Αττικής.

Η βασική δραστηριότητα της εταιρείας είναι η αντιπροσώπευση της αλλοδαπής εταιρείας NOVARTIS Pharma AG (μητρικής) στην Ελληνική αγορά σε σχέση με την εισαγωγή και εμπορία φαρμακευτικών προϊόντων αλλά και η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων σε συνεργασία με άλλα νομικά πρόσωπα (ημεδαπά ή αλλοδαπά).

Η εταιρεία είναι θυγατρική της εταιρείας Novartis AG με έδρα την Ελβετία η οποία συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα της Novartis Ελλάς Α.Ε.Β.Ε

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούν τις πέμπτες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, αφού έως την 31 Δεκεμβρίου 2014 συντάσσονταν Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τις Ελληνικές Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές («ΕΓΠΛΑ»). Η μετάβαση στα ΔΠΧΑ διενεργήθηκε ως αποτέλεσμα της αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου σε σχέση με την κατάρτιση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Οι χρηματοοικονομικές αυτές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 7η Σεπτεμβρίου 2020 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Μακροοικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Ελλάδα

Το 2019 η ελληνική οικονομία συνέχισε την ανάκαμψή της με τους δείκτες οικονομικού κλίματος και προσδοκιών να εμφανίζονται βελτιωμένοι, υποδηλώνοντας τη συνέχιση της αναπτυξιακής δυναμικής. Καταγράφηκαν θετικές εξελίξεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα, με αύξηση των καταθέσεων και βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης των τραπεζών. Η εμπιστοσύνη στον τραπεζικό τομέα ενισχύθηκε σημαντικά και οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων καταργήθηκαν πλήρως από την 1η Σεπτεμβρίου 2019.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ διαμορφώνεται σε 1,9%, στο ίδιο επίπεδο με το 2018, ελαφρώς χαμηλότερα των προβλέψεων των αρμόδιων αρχών.

Ωστόσο η αναπτυξιακή δυναμική του τρέχοντος έτους (2020), και κυρίως μετά το Φεβρουάριο 2020 ανακόπηκε από την εμφάνιση και την εξάπλωση του ιού Covid-19. Σύμφωνα, με τις τελευταίες εκτιμήσεις, προβλέπεται ότι η πανδημία του Covid-19, θα έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην παγκόσμια, όσο και στις επιμέρους οικονομίες το 2020, με επιβράδυνση του παγκόσμιου ρυθμού ανάπτυξης (ενδεικτικά ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι ο ρυθμός παγκόσμιας ανάπτυξης μπορεί να μειωθεί έως και 1,5%). Το μέγεθος της διαταραχής της ελληνικής οικονομίας θα εξαρτηθεί, μεταξύ άλλων, σε σημαντικό βαθμό από τη διάρκεια και την ένταση της πανδημίας Covid-19, και των μέτρων που ενδεχομένως θα ληφθούν από την ελληνική κυβέρνηση αλλά και τις άλλες κυβερνήσεις για τον περιορισμό της εξάπλωσής της.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον της έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από την διοίκηση με βάση τις αρχές:

1) Της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern)
2) Του ιστορικού κόστους

και είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πανδημία Κορονοϊού

Η εξάπλωση του νέου κορονοϊού (COVID-19) έχει επηρεάσει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων δεν έχει παρατηρηθεί καμία σημαντική επίπτωση λόγω της πανδημίας COVID-19 στην λειτουργία και την οικονομική θέση της Novartis Ελλάς, με βάση τις εκτιμήσεις της Διοίκησης όπως παρουσιάζονται στη σημείωση 25.

Λόγω της πληρωμής του ποσού με βάση την εξωδικαστική συμφωνία που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο 2020, το οποίο αναγνωρίστηκε σαν διορθωτικό γεγονός στον ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2019, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της κλειόμενης χρήσης εμφανίζεται ως αρνητικό με αποτέλεσμα να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 119 του Ν.4548/2018 βάσει του οποίου θα πρέπει στην επικείμενη γενική συνέλευση των μετόχων να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα. Την 25.06.2020 με βάση απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η Εταιρεία προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατα το ποσό των 210.495.559 Ευρώ την επίληση του θέματος (σημείωση 25) και για την πληρωμή του ως άνω ποσού.

Πέραν της ανωτέρω εξέλιξης η οποία είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από την μητρική εταιρεία, δεν υπήρξε καμία άλλη αρνητική επίπτωση στις ταμειακές ροές και στην γενικότερη λειτουργία της Εταιρείας.

Με βάση τα παραπάνω, η Διοίκηση εκτιμάει ότι η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας εκτιμάται κατάλληλη για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Οι λογιστικές αρχές που περιγράφονται κατωτέρω έχουν εφαρμοστεί σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

2.1.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στην Εταιρεία απεικονίζεται στις σημειώσεις 2.19, 6 και 15.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης»

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός»

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε δύο ΔΠΧΑ.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αλλάζουν ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να παρέχουν διευκόλυνση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας που θα προκαλέσει η αλλαγή των επιτοκίων αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές σχετικά με τις σχέσεις αντιστάθμισής τους, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από αυτές τις αβεβαιότητες.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η προετοιμασία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.2. Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρούνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η Εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών ή της αποτίμησης όταν τα στοιχεία επανεκτιμώνται. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.3. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: βελτιώσεις σε ακίνητα, μηχανολογικό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό. Τα ενσώματα πάγια επιμετρούνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται παύει να αναγνωρίζεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μέγιστης ωφέλιμης ζωής τους ως εξής:

- Βελτιώσεις σε ιδιόκτητα κτίρια 40 έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός 3 έτη
- Μεταφορικά μέσα 3 έτη
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός 5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων επανεξετάζονται και αναπροσαρμόζονται αν κριθεί απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσεως.

Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου απομειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του.

2.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται κυρίως από λογισμικά προγράμματα.

Λογισμικό

Οι αγορασμένες άδειες λογισμικού παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρεμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει και τις δαπάνες που απαιτούνται ώστε να είναι δυνατή η χρήση τους.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του λογισμικού η οποία κυμαίνεται από 3-5 χρόνια.

Δαπάνες που σχετίζονται με την συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Το λογισμικό ελέγχεται ετησίως για απομείωση.

2.5. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποσβένονται ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωριστεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.6. Χρηματοοικονομικά μέσα

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρούνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως κριτήριο SPPI ("solely payments of principal and interest") και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

Ι. Χρεόγραφα στο αποσβέσιμο κόστος για τα χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρησή τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το κριτήριο SPPI. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτής της κατηγορίας αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται, αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

ΙΙ. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους η Εταιρεία έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομεί κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επενδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση του κόστους της επένδυσης.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στην Εταιρεία).

III. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Η Εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που η Εταιρεία προσδοκεί να εισπράξει, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου**.**

Όταν η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν η Εταιρεία ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που η Εταιρεία θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων
Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων
Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων
Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.7. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προιόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του πρότυπου κόστους που ακολουθείται πάγια. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης.

2.8. Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι τα ποσά που οφείλονται από τους πελάτες για προϊόντα που πουλήθηκαν ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε αυτούς κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία ορίζεται ως το ποσό τιμολόγησης μείον προσαρμογές για μειώσεις όπως εκπτώσεις και παρακρατήσεις και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των προβλέψεων για ζημιές απομείωσης. Δεν αναγνωρίζεται απομείωση σε απαιτήσεις έναντι του δημοσίου για τις επιπτώσεις της διαχρονικής αξίας του χρήματος κατά την αρχική αναγνώριση, καθώς η εύλογη αξία αυτών των απαιτήσεων αναμένεται να τακτοποιηθεί εντός 60 ημερών από την τιμολόγηση. Προβλέψεις για ζημιές απομείωσης των απαιτήσεων έναντι του δημοσίου δεν αναγνωρίζονται εκτός και εάν η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών διαφέρει σημαντικά από την λογιστική αξία των απαιτήσεων.

Η πρόβλεψη για επισφάλεια καθορίζεται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη πως η Εταιρεία δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει τα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους. Ενδείξεις σημαντικών οικονομικών δυσχερειών των πελατών εκτός του Δημοσίου, όπως πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομικής αναδιοργάνωσης και αδυναμία εξόφλησης των υποχρεώσεών τους πέρα του συμβατικού ορίου (πέρα των 180 ημερών από τη λήξη προθεσμίας πληρωμής) συνιστούν λόγο για έλεγχο απομείωσης της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο, και επιβαρύνει τα «Έξοδα διοίκησης». Υπόλοιπα τα οποία δεν πρόκειται να εισπραχθούν διαγράφονται από τις απαιτήσεις και επιβαρύνουν τα «Έξοδα διοίκησης» ενώ η είσπραξη υπολοίπων που έχουν ήδη διαγραφεί ωφελούν την κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας με λήξη μέχρι και τρεις μήνες. Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τις καταθέσεις όψεως.

2.10. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της εταιρείας.

2.11. Εμπορικές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις πληρωμής προϊόντων και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας από τους προμηθευτές. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.12. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει τρέχοντα φόρο και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς στην Ελλάδα. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Οι σχετικές προβλέψεις περιλαμβάνουν και τις προσαυξήσεις που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

2.13. Παροχές στο προσωπικό

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών βάσει της ελληνικής νομοθεσίας που καθορίζει το ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής που θα λάβει ένας εργαζόμενος κατά τη συνταξιοδότησή του, η οποία εξαρτάται από περισσότερους από έναν παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και η αποζημίωση.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία αναφοράς μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος με βάση όσα προβλέπει η Ελληνική νομοθεσία και οι πολιτικές της εταιρείας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος. Η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή υπολογίζεται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο Ευρώ και που έχουν διάρκεια που προσεγγίζει τη διάρκεια της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από την περίπτωση που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση των εργαζομένων μέσα στη χρήση καθώς και μεταβολές λόγω περικοπών ή διακανονισμών.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις παροχές σε εργαζομένους.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από αλλαγές σε αναλογιστικές υποθέσεις αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στη χρήση που έχουν προκύψει.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα πρόγραμμα, στο οποίο η Εταιρεία πληρώνει πάγιες εισφορές σε μία ξεχωριστή εταιρεία. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση να πληρώσει επιπλέον εισφορές, αν τα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία είναι ανεπαρκή για να αντιμετωπίσουν τις αναμενόμενες παροχές για την υπηρεσία των εργαζομένων που αφορά την τρέχουσα περίοδο καθώς και προγενέστερες περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε δημόσια ή ιδιωτικά ασφαλιστικά ταμεία είτε υποχρεωτικά είτε συμβατικά είτε εθελοντικά. Μετά την πληρωμή των εισφορών δεν υφίσταται περαιτέρω δέσμευση για την εταιρεία. Οι εισφορές αναγνωρίζονται σαν κόστος παροχών σε εργαζομένους όταν αυτές καθίστανται πληρωτέες. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται σαν περιουσιακό στοιχείο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή επιστροφή χρημάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης καθίστανται πληρωτέες όταν η Εταιρεία τερματίζει την απασχόληση πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται την εθελούσια αποχώρηση με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(γ) Παροχή έκτακτων αμοιβών (Bonus)

Έκτακτες αμοιβές καταβάλλονται στο προσωπικό κατόπιν σχετικής απόφασης της Διοίκησης και βάση υπολογισμού τους είναι τα αποτελέσματα της εταιρείας και η απόδοση του προσωπικού. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρέωση και έξοδο για έκτακτες αμοιβές όταν αυτές υπολογίζονται και εγκρίνονται από τη Διοίκηση της εταιρείας έως το τέλος της χρήσης.

(δ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.14. Λειτουργικά έσοδα

Το έσοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος και αντιπροσωπεύει το εισπρακτέο ποσό για τα εμπορεύματα που πωλήθηκαν, καθαρό από υποχρεωτικές και εμπορικές εκπτώσεις, επιστροφές και Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Η Εταιρεία πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα και αναγνωρίζει το έσοδο, όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε δραστηριότητα της εταιρείας, όπως περιγράφονται πιο κάτω.

2.15. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

Το κονδύλι «Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης» περιλαμβάνει έσοδα για παροχή υπηρεσιών και διαχειριστικά έξοδα που επαναχρεώνονται στον όμιλο και στους πελάτες. Τα έσοδα από παρεπόμενες υπηρεσίες λογίζονται στην περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.16. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων ή απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται έσοδα από τόκους με το ίδιο επιτόκιο (αρχικό πραγματικό επιτόκιο) επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.17. Δανεισμός

Τα δάνεια αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά

μεταξύ του αναληφθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση του συνολικού εισοδήματος κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.18. Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία του ανταλλάγματος που έχει εισπραχθεί ή είναι εισπρακτέο από τις συνήθεις δραστηριότητες της εταιρείας. Τα έσοδα παρουσιάζονται αφαιρουμένων των εμπορικών εκπτώσεων, των επιστροφών, όλων των νομοθετημένων εκπτώσεων (rebates) προς τους πελάτες δημοσίου και πληρωμής υπερβάσεων φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και παρακρατήσεων επί των εισπράξεων που εφαρμόζονται από δημόσια νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς και λοιπούς δημοσίους φορείς.

Η Εταιρεία πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα σε νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς φαρμακαποθήκες και φαρμακεία. Έσοδα αναγνωρίζονται όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή και όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη των προιόντων έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Προβλέψεις για εκπτώσεις που είναι νομοθετημένες καταχωρούνται αφαιρετικά των εσόδων κατά τον χρόνο αναγνώρισης των εσόδων με βάση ιστορικά δεδομένα και την ισχύουσα νομοθεσία. Πρόβλεψη για επιστροφές πωλήσεων αναγνωρίζονται όταν το ποσό θεωρείται σημαντικό. Η εταιρεία δεν έχει ιστορικό υψηλών επιστροφών και εξ αυτού συνάγεται ότι δεν αναμένονται σημαντικές επιστροφές από πωλήσεις της τρέχουσας και των προηγούμενων χρήσεων.

2.19. Μισθώσεις

Η Εταιρεία ως μισθωτής

Η Εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησαν το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και η γνωστοποίηση των νέων λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2019 απεικονίζονται στις σημείωσεις 6 και 15.

2.20. Μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του έτους που εγκρίνονται από τους μετόχους της εταιρείας. Η εταιρεία κατά την παρούσα χρήση δεν θα προχωρήσει σε διανομή μερισμάτων.

2.21. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Στην παρούσα σημείωση εξηγείται η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και γνωστοποιούνται οι νέες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2019.

Αναπροσαρμογές που αναγνωρίζονται κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16
Η Εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Με βάση την προσέγγιση αυτή, η Εταιρεία αναγνώρισε υποχρεώσεις από μισθώσεις αναφορικά με μισθώσεις που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως «λειτουργικές μισθώσεις» σύμφωνα με τις αρχές του ΔΛΠ 17. Αυτές οι υποχρεώσεις επιμετρήθηκαν στην παρούσα αξία τους, όπως αυτή προκύπτει από την προεξόφληση των εναπομείναντων μισθωμάτων με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Προτύπου δηλαδή κατά την 01.01.2019. Περαιτέρω, αναγνώρισε ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο είναι ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση που αναγνωρίστηκε. Η συγκριτική πληροφόρηση δεν αναδιατυπώθηκε, και δεν υπήρξε επίδραση της εφαρμογής του νέου Προτύπου στα Ίδια Κεφάλαια κατά την πρώτη εφαρμογή του, ήτοι κατά την 01.01.2019. Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 κατά την 01.01.2019.

Κάνοντας χρήση της πρακτικής διευκόλυνσης (practical expedient) η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής, δεν επαναξιολόγησε εάν μία σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μία μίσθωση και συνεπώς εφήρμοσε το πρότυπο στις συμβάσεις που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί ως μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17. Επίσης, η Εταιρεία κατά τη μετάβαση εξαίρεσε το αρχικό

κόστος σύναψης σύμβασης από την αποτίμηση του δικαιώματος χρήσης και χρησιμοποίησε την αποκτηθείσα γνώση για τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης εάν η σύμβαση περιλαμβάνει δικαιώματα παράτασης ή καταγγελίας της μίσθωσης. Επιπρόσθετα, η Εταιρεία δεν εφάρμοσε τις νέες διατάξεις στις μισθώσεις των οποίων η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες (short term) καθώς και στις μισθώσεις στις οποίες το στοιχείο που εκμισθώνεται είναι χαμηλής αξίας. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία για τις μισθώσεις που έληγαν εντός του 2019 και που, ωστόσο, αναμενόταν να ανανεωθούν, προέβη σε εκτιμήσεις για την ανανέωσή τους. Αναφορικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, η Εταιρεία εφάρμοσε εννίαιο προεξοφλητικό επιτόκιο με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανάλογα με την υπολειπόμενη διάρκεια της κάθε μίσθωσης, σύμφωνα με τις οδηγίες του Ομίλου.

Οι πληρωμές μισθωμάτων της Εταιρείας σχετίζονται κυρίως με μισθώσεις μεταφορικών μέσω. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων εμφανίζονται ως Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μίσθωσης στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης.

Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις έχει μεταβληθεί, καθώς με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, αντικαθίσταται το λειτουργικό κόστος μίσθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν.

Στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων κατά την πρώτη εφαρμογή δεν προέκυψε επίδραση, καθώς ο Όμιλος επέλεξε να αναγνωρίσει ισόποση υποχρέωση με δικαίωμα χρήσης.

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος που αφορά στην αποπληρωμή των μισθωμάτων θα μειώσει τις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

Το ΔΠΧΑ 16 δεν έχει επιφέρει μεταβολές στη λογιστική των μισθώσεων από την πλευρά του εκμισθωτή

Νέα λογιστική πολιτική για τις μισθώσεις
Με βάση το ΔΠΧΑ 16 καταργείται για τον μισθωτή η ταξινόμηση των μισθώσεων σε λειτουργικές μισθώσεις και χρηματοδοτικές μισθώσεις. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου ενεργητικού και η υποχρέωση μίσθωσης περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού
Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν, τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν την Εταιρεία κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης
Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:
(α) τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,
(β) τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
(γ) τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει η Εταιρεία ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,
(δ) την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι η Εταιρεία θα εξασκήσει το δικαίωμα, και
ε) τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανακλά την εξάσκηση του δικαιώματος της Εταιρείας για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού
Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους:
(α) μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης, και
(β) προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Η Εταιρεία εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης
Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:
(α) αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
(β) μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
(γ) επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιον τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.
Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:
(α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
(β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές

Εφαρμογή ΔΠΧΑ 16 στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις
Η επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης έχει ως εξής:

Απαιτήσεις	
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	1.924.293
Σύνολο απαιτήσεων	**1.924.293**
Υποχρεώσεις	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μίσθωσης	1.924.293
Σύνολο υποχρεώσεων	**1.924.293**

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, παρουσιάζονται στην σημείωσεις 6 και 15.

2.22. Ανακατάταξη κονδυλίων

Τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για προηγούμενες περιόδους αναφοράς, αναπροσαρμόζονται προκειμένου να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα με εκείνα της παρούσας χρήσης.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική που εφαρμόζει η εταιρεία στην διαχείριση των κινδύνων επικεντρώνεται στην αδυναμία πρόβλεψης του χρόνου είσπραξης των πωλήσεων προς το δημόσιο καθώς και στην αβεβαιότητα του ύψους της αυτόματης επιστροφής υπέρβασης φαρμακευτικής δαπάνης από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. όπως θεσπίστηκε με τον νόμο 4052/1.3.2012 και ισχύει. Η εταιρεία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις πιθανές συνέπειες των παραπάνω στην ρευστότητα και στα αποτελέσματα της.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση όλων των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των συναλλαγών της είναι σε Ευρώ.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς δεν διαθέτει σημαντικά τοκοφόρα κονδύλια ενεργητικού.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκαλεί ένα συμβαλλόμενο μέρος που συμμετέχει σε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο σε ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος μέσω της μη εκπλήρωσης μιας υποχρέωσής του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που διακρατούνται στις τράπεζες και τις εμπορικές απαιτήσεις.

Η Εταιρεία υπόκειται σε σημαντικό επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, καθώς τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρούνται κατά 84% (2018: 87%) σε μια και μόνο τράπεζα, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**31.12.2019**	**31.12.2018**	**Moody's**
Citi Bank Europe	42.432.331	-	A1
Alpha Bank	7.713.778	36.131	Caa2
Piraeus Bank	275.749	286.574	Caa2
NBG	16.571	5.894	Caa2
Σύνολο	**50.438.429**	**328.599**	

Οι πωλήσεις προς το Δημόσιο αποτελούν το 53% των εσόδων από πωλήσεις για το έτος 2019 (2018: 51%). Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πελάτες που χαρακτηρίζονται από το κατάλληλο πιστοληπτικό ιστορικό. Η διοίκηση παρακολουθεί τακτικά την χρονολογική κατάταξη των εκκρεμών απαιτήσεων.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται αποτελεσματικά το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο υπόκειται θέτοντας όρια στην έκθεσή της σε μεμονωμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη και μέσω κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω κίνδυνοι επανεξετάζονται περιοδικά και η Εταιρεία παρακολουθεί την πιστοληπτική ποιότητα των εμπορικών της απαιτήσεων σε συνεχή βάση. Τα υπόλοιπα των ταμειακών διαθεσίμων διατηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα εγκεκριμένα από τη μητρική που φέρουν αποδεκτή πιστωτική αξιολόγηση.
Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως, όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο:

Κατάταξη πιστωτικού κινδύνου	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	53.969.542	96.760.898
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι σε καθυστέρηση και δεν πληρούν τις συνθήκες διαγραφής	3.477.976	16.539.645
Απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3.539.008	3.567.752
Προβλέψεις	(3.539.008)	(3.567.752)
Σύνολο Πελατών και Λοιπών Απαιτήσεων	**57.447.518**	**113.300.543**

Σημείωση: Το ποσό των προβλέψεων κρίνεται επαρκές, καθώς μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, καλύπτεται από ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου που έχει συναφθεί με ασφαλιστικές εταιρείες του εξωτερικού. Η φερεγγυότητα για το σύνολο των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προκύπτει από εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις, όπως αυτές παρέχονται από συνεργαζόμενες εξειδικευμένες εταιρείες:

31 Δεκεμβρίου 2019	Σύνολο	A1-A2	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	87.108.902	-	24.036.209	20.823.000	42.249.693

31 Δεκεμβρίου 2018	Σύνολο	A1-A2	B1-C2	D1-NT	Ελληνικό Δημόσιο (CCC)
Απαιτήσεις από Πελάτες	103.743.146	-	35.309.712	12.932.905	55.500.529

Σημείωση: Η ανάλυση της φερεγγυότητας των απαιτήσεων πελατών αφορά στο αρχικό ποσό Απαιτήσεων από πελάτες πριν την αφαίρεση της πρόβλεψης απομείωσης του καθώς και του συμψηφισμού του με υποχρεώσεις για Rebates και Clawback ύψους Ευρώ 71.558.331 (2018: Ευρώ 58.852.685).

Στην κατηγορία A1-A2 αξιολογούνται πελάτες με πολύ χαμηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου, στην κατηγορία B1-C2 οι πελάτες με χαμηλό έως και μέτριο βαθμό πιστωτικού κινδύνου και στην κατηγορία D1-NT όλοι οι πελάτες με υψηλό και πολύ υψηλό βαθμό πιστωτικού κινδύνου. Για την τελευταία κατηγορία η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς την πιστωτική της πολιτικη και έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

Για πελάτες με ανοιχτό ποσό πιστώσεων που ανερχόταν σε Ευρώ 11.113.160 στις 31/12/2019 (2018: 7.033.031) δεν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση από εξωτερικές εξειδικευμένες εταιρείες. Από το σύνολο των Ευρώ 11.113.160, το ποσό των Ευρώ 7.627.028 έχει εισπραχθεί μέχρι την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και κατατάσσεται στην κατηγορία B1-C2 ενώ το υπόλοιπο ποσό που δεν έχει εισπραχθεί Ευρώ 3.486.133 κατατάσσεται στην κατηγορία D1-NT.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υποδεικνύει τη διατήρηση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, την διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και την ικανότητα για κλείσιμο των θέσεων στην αγορά. Οι συμβατικές υποχρεώσεις τις εταιρείες είναι πληρωτέες σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους και αφορούν σε συναλλαγές με την μητρική εταιρεία. Η ρευστότητα της Εταιρείας παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση. Η λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιείται από την ανώτερη διοίκηση για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Επιπλέον η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση με εγγύηση της μητρικής εταιρείας. Η εταιρεία διατηρεί για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της λογαριασμό με όριο υπερανάληψης 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα CitiBank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2019 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 42.432.331 Ευρώ. Επίσης, η εταιρεία διατηρεί λογαριασμό υπερανάληψης με όριο 10 εκατ Ευρώ στην τράπεζα Alpha Bank, ο οποίος στις 31 Δεκεμβρίου 2019 εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 7.713.778 Ευρώ.

Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Δεν υπάρχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που να επιμετρούνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπανίως ισούνται με τα σχετικά πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν φόρο εισοδήματος.

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτείται να ασκηθεί κρίση από τη Διοίκηση. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους βασιζόμενη σε εκτιμήσεις σχετικά με το κατά πόσον θα επιβληθούν πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις. Εάν το τελικό αποτέλεσμα της φορολογικής εκκαθάρισης ή του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από την πρόβλεψη που είχε αρχικά αναγνωρισθεί, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

4.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών

- **Αναγνώριση εσόδων**

Το εισόδημα αναγνωρίζεται όταν η κυριότητα και ο κίνδυνος μεταβιβάζεται στον πελάτη και είναι δυνατόν αν διαμορφωθούν αξιόπιστες εκτιμήσεις για σχετικές μειώσεις. Το μικτό εισόδημα μειώνεται κατά τις εκπτώσεις, τις εισφορές και τις επιστροφές πωλήσεων που είναι ήδη γνωστές η αναμένεται να προκύψουν. Το μικτό εισόδημα μειώνεται κατά τις εκπτώσεις, τις νομοθετημένες εισφορές (rebates), τις νομοθετημένες επιβαρύνσεις (claw back), τις παρακρατήσεις από εισπράξεις πελατών του Δημοσίου και τις επιστροφές πωλήσεων που είναι ήδη γνωστές ή που αναμένεται να προκύψουν. Η σχετική πρόβλεψη για τις αναμενόμενες εκπτώσεις, εισφορές, παρακρατήσεις και επιστροφές ανέρχεται σε περίπου 1,8 εκατ Ευρώ και διενεργείται κατά την στιγμή της πώλησης βάσει των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στην διοίκηση της εταιρείας και ως εκ τούτου δύναται να μεταβληθεί σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

- **Φορολογία εισοδήματος**

Η εταιρεία υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα. Εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται σε σημαντικό βαθμό για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για τον φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν κάποιες συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο προσδιορισμός του τελικού φόρου δεν είναι βέβαιος κατά την διάρκεια των κανονικών εργασιών της εταιρείας Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετος φόρος. Σε κάποιες περιπτώσεις το τελικό αποτέλεσμα μπορεί να διαφέρει από τα ποσά τα οποία καταχωρήθηκαν αρχικά, επομένως οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις της περιόδου προσδιορισμού των οριστικών ποσών.

- **Ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης**

Η εταιρεία αναγνωρίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που εκτιμάται ότι θα εμφανίσει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις αντίστοιχες προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. Με βάση την παρούσα κατάσταση και την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία η διοίκηση εκτιμά ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι είναι πιο πιθανό να υπάρχουν επαρκή μελλοντικά φορολογικά κέρδη παρά να μην υπάρχουν.

5. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2018	220.393	7.189.360	71.949	450	1.815.238	9.297.390
Προσθήκες	-	144.675	0	0	258.053	402.728
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(11.382)	(497)	-	(256.713)	(268.592)
31 Δεκεμβρίου 2018	**220.393**	**7.322.653**	**71.452**	**450**	**1.816.578**	**9.431.526**
1 Ιανουαρίου 2019	220.393	7.322.653	71.452	450	1.816.578	9.431.526
Προσθήκες	-	291.547	0	0	177.051	468.598
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	-	-	(35.419)	(35.419)
31 Δεκεμβρίου 2019	**220.393**	**7.614.200**	**71.452**	**450**	**1.958.210**	**9.864.705**

Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2018	-	(2.989.849)	(64.572)	(450)	(1.550.714)	(4.605.585)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(185.379)	(5.533)	-	(167.709)	(358.621)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	9.747	497	-	250.267	260.511
31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**(3.165.481)**	**(69.608)**	**(450)**	**(1.468.156)**	**(4.703.695)**
1 Ιανουαρίου 2019	-	(3.165.481)	(69.608)	(450)	(1.468.156)	(4.703.695)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(201.697)	(1.844)	-	(212.755)	(416.296)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	-	-	21.725	21.725
31 Δεκεμβρίου 2019	**-**	**(3.367.178)**	**(71.452)**	**(450)**	**(1.659.186)**	**(5.098.266)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**220.393**	**4.157.171**	**1.844**	**-**	**348.422**	**4.727.830**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**220.393**	**4.247.022**	**-**	**-**	**299.024**	**4.766.439**

6. Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων

Τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων αφορούν σε μεταφορικά μέσα και η κίνηση τους έχει ως εξής:

Κόστος	**Μεταφορικά Μέσα**
1 Ιανουαρίου 2019	1.924.293
Προσθήκες	384.058
Τερματισμός μίσθωσης	(62.557)
31 Δεκεμβρίου 2019	**2.245.794**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	
1 Ιανουαρίου 2019	-
Αποσβέσεις χρήσης	(707.397)
Τερματισμός μίσθωσης	62.557
31 Δεκεμβρίου 2019	**(644.840)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**1.600.954**

7. Αποθέματα

	31.12.2019	**31.12.2018**
Εμπορεύματα	53.118.322	64.430.766
Προιόντα έτοιμα & ημιτελή	279.958	340.917
Πρώτες & βοηθητικές ύλες-αναλώσιμα	204.147	421.363
Εμπορεύματα υπό παραλαβή	2.944.011	-
Σύνολο	**56.546.438**	**65.193.046**

Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα και κατεστραμμένα αποθέματα

Εμπορεύματα	3.481.585	4.789.519
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	**53.064.853**	**60.403.527**

Το σύνολο των αποθεμάτων που παρουσιάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αφορά εμπορεύματα, έτοιμα και ημιτελή προιόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες.

Τα αποθέματα που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31.12.2019 έχουν υποτιμηθεί κατά το ποσό των Ευρώ 3.481.585 που αφορά σε βραδέως κινούμενα και άχρηστα αποθέματα (ποσό υποτίμησης 31.12.2018: Ευρώ 4.789.519).

8. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	31.12.2019	**31.12.2018**
Πελάτες	87.108.902	103.743.146
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3.539.008)	(3.567.752)
Ανακατάταξη στις εμπορικές απαιτήσεις	(71.558.331)	(58.852.685)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	12.011.562	41.322.709
Λοιπές απαιτήσεις	3.468.244	8.411.052
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	42.222.062	63.875.173
Σύνολο	57.701.868	113.608.934
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	254.350	308.301
Κυκλοφορούν ενεργητικό	57.447.518	113.300.543
	57.701.868	**113.608.934**

Η εταιρεία με βάση τις διατάξεις του νόμου Ν. 4052/2012 προβαίνει σε συμψηφισμό του ποσού επιστροφής της υπέρβασης της ετήσιας φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και των τριμηνιαίων επιστροφών με βάση το ύψος πωλήσεων φαρμακευτικών προϊόντων (rebates) με ισόποσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ για προμήθεια φαρμάκων. Για τον λόγο αυτό τα σχετικά δεδουλευμένα ποσά όλων των περιόδων αναφοράς εμφανίζονται αρνητικά στις απαιτήσεις όπως αναλύεται στον παραπάνω πίνακα.

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	31.12.2019	**31.12.2018**
Μη ληξιπρόθεσμα	81.137.007	83.635.749
Μέχρι 1 μήνα	1.777.288	14.277.465
Από 1 έως 3 μήνες	37.317	2.018.887
Από 3 έως 6 μήνες	156.926	67.582
Από 6 έως 12 μήνες	286.683	-
Πάνω απο 12 μήνες	174.673	175.711
Σύνολο	**83.569.894**	**100.175.394**

Σημείωση: Τα ποσά του πίνακα αφορούν στις απαιτήσεις απο Πελάτες, μειωμένες κατά την πρόβλεψη απομείωσης τους αλλά πριν τον συμψηφισμό με το ποσό των υποχρεώσεων για claw back και rebates ύψους Ευρώ 71.558.331 (2018: Ευρώ 58.852.685).

Η μεταβολή της πρόβλεψης για πελάτες και λοιπές επισφαλείς απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**3.595.152**
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(27.400)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**3.567.752**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(2.517)
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(26.227)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	**3.539.008**

Η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες για τα υπόλοιπα των πελατών της που παρουσιάζουν καθυστέρηση, αφού λάβει υπόψη της την γενικότερη συναλλακτική συμπεριφορά καθενός από τους πελάτες.

Οι εύλογες αξίες των πελατών και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά τις ημερομηνίες αναφοράς είναι η λογιστική αξία της κάθε κατηγορίας απαίτησης που αναφέρεται ανωτέρω.

Η εταιρεία προβαίνει σε πιστωτική αξιολόγηση μόνο των ιδιωτών πελατών της καθότι η πιστωτική αξιολόγηση των πελατών δημοσίου είναι όμοια με την αξιολόγηση της Ελληνικής Δημοκρατίας από τους οίκους διεθνούς αξιολόγησης. Οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις της Εταιρείας από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τα Δημόσια νοσοκομεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς δεν θεωρούνται επισφαλείς αλλά ανακτήσιμες.

9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	31.12.2019	**31.12.2018**
Τραπεζικές καταθέσεις	50.438.429	328.599
Σύνολο	**50.438.429**	**328.599**

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και οι τραπεζικές υπεραναλήψεις για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, περιλαμβάνουν τα εξής:

	31.12.2019	**31.12.2018**
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	50.438.429	328.599
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	-	(2.570.890)
Σύνολο	**50.438.429**	**(2.242.291)**

10. Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Διαφορά απο έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο**
1 Ιανουαρίου 2019	795.935	23.360.692	79.199.566
31 Δεκεμβρίου 2019	**795.935**	**23.360.692**	**79.199.566**

Η ονομαστική αξία των μετοχών ανέρχεται σε €29,35 έκαστη. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο.

11. Αναβαλλόμενη φορολογία

Τα ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2019	**31.12.2018**
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(672.698)	(701.727)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	5.625.836	9.023.082
Αναβαλλόμενη φορολογία (καθαρή)	**4.953.138**	**8.321.355**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Πληρωτέες μετά από 12 μήνες	(672.698)	(701.727)
	(672.698)	(701.727)

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**31.12.2019**	**31.12.2018**
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	4.039.164	4.548.762
Ανακτήσιμες εντός 12 μηνών	1.586.671	4.474.320
	5.625.836	**9.023.082**
Αναβαλλόμενη φορολογία (καθαρή)	**4.953.138**	**8.321.355**

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31.12.2019	**31.12.2018**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	8.321.355	8.760.693
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 20)	(3.125.617)	(173.951)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(242.600)	(265.387)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**4.953.138**	**8.321.355**

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	**Σύνολο**
1 Ιανουαρίου 2018	(754.870)
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	53.144
1 Δεκεμβρίου 2018	**(701.726)**
1 Ιανουαρίου 2019	(701.726)
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	29.029
31 Δεκεμβρίου 2019	**(672.698)**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	**Πρόβλεψη clawback &rebates**	**Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσης**	**Σύνολο**
1 Ιανουαρίου 2018	4.201.397	1.831.243	3.482.924	9.515.564
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(279.187)	(142.747)	194.839	(227.095)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(265.387)	-	-	(265.387)
31 Δεκεμβρίου 2018	**3.656.823**	**1.688.496**	**3.677.763**	**9.023.082**

1 Ιανουαρίου 2019	3.656.823	1.688.496	3.677.763	9.023.082
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(224.421)	(1.267.925)	(1.662.300)	(3.154.646)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(242.600)	-	-	(242.600)
31 Δεκεμβρίου 2019	**3.189.802**	**420.571**	**2.015.463**	**5.625.836**

12. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην Ελλάδα, όπως προκύπτει από τον ν.2112/20, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται με βάση τις τακτικές αποδοχές των εργαζομένων του τρέχοντος μήνα πριν την απόλυση, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο λύσης της σύμβασης εξηρτημένης εργασίας τους (απόλυση με προειδοποίηση, απόλυση χωρίς προειδοποίηση ή συνταξιοδότηση). Επίσης, σύμφωνα τις διατάξεις του ν. 4093/2012 έχει μειωθεί τόσο ο χρόνος προειδοποίησης όσο και τα ποσά των αποζημιώσεων που δικαιούνται οι εργαζόμενοι, ενώ προβλέπεται η καταβολή επιπρόσθετης αποζημίωσης σε εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ως άνω νόμου δηλ. την 12.11.2012, 17 έτη υπηρεσίας και άνω στον ίδιο εργοδότη και απασχολούνται με πλήρη απασχόληση. Η οφειλόμενη αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης είναι ίση με το 40% της αποζημίωσης που οφείλεται σε περίπτωση απόλυσης. Η εταιρεία σύμφωνα με την πολιτική της χορηγεί το 100% της οφειλόμενης αποζημίωσης τόσο σε περιπτώσεις εξόδου από την υπηρεσία λόγω απόλυσης όσο και λόγω συνταξιοδότησης και για τον λόγο αυτό η αναλογιστική μελέτη έχει προετοιμαστεί με βάση και την ανωτέρω παραδοχή. Τέλος, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, προβλέπονται και περιπτώσεις στις οποίες ο εργαζόμενος δεν δικαιούται αποζημίωση όπως ενδεικτικώς αναφερομένων: περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης, περίπτωση απόλυσης με σύμβαση εργασίας για τους πρώτους 12 μήνες, υποβολή μήνυσης για αξιόποινη πράξη που αυτός διέπραξε κατά την άσκηση της υπηρεσίας του, θάνατος εργαζόμενου.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό καθορίζονται ως εξής:

	31.12.2019	**31.12.2018**
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	13.290.844	14.627.295
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	**13.290.844**	**14.627.295**

Η μεταβολή της υποχρέωσης συνταξιοδοτικών παροχών κατά τη διάρκεια της χρήσης έχει ως εξής:

	31.12.2019	**31.12.2018**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	14.627.295	14.487.576
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.001.633	1.131.310
Χρηματοοικονομικό κόστος	255.978	253.533
Κόστος διακανονισμών	182.593	650.603
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(1.883.654)	(1.370.354)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές από οικονομικές παραδοχές	1.760.738	(125.931)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές από εμπειρία περιόδου	(2.653.742)	(399.442)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**13.290.844**	**14.627.295**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	1.1.2019-31.12.2019	**1.1.2018-31.12.2018**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.001.633	1.131.310
Χρηματοοικονομικό κόστος	255.978	253.533
Κόστος διακανονισμών	182.593	650.603
Σύνολο περιλαμβανομένο στις παροχές σε εργαζομένους	**1.440.204**	**2.035.446**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,00%	1,75%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	1,75%	1,75%
Διάρκεια υποχρέωσης	19,21	18,92

Η ανάλυση ευαισθησίας για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή που δείχνει πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα είχε επηρεαστεί από τις αλλαγές αυτές είναι η ακόλουθη:

	Μεταβολή παραδοχής	Αύξηση ποσοστού παραδοχής	Μείωση ποσοστού παραδοχής
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,50%	Μείωση κατά 9,1%	Αύξηση κατά 10,1%
Μελλοντική αύξηση μισθών	0,50%	Αύξηση κατά 10,0%	Μείωση κατά 9,0%

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στον προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

13. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές	9.014.307	10.830.050
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	99.480	205.204
Δεδουλευμένα έξοδα	6.993.553	5.892.795
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι-τέλη	2.479.977	2.684.520
Λοιπές υποχρεώσεις	235.134	326.719
Λοιπές προβλέψεις	3.085.744	9.642.537
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	**21.908.195**	**29.581.825**

14. Πρόβλεψη εξόδων νομικών υποθέσεων

Την 25.06.2020, η εταιρεία προχώρησε σε εξωδικαστική συμφωνία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής επιλύοντας όλες τις αιτιάσεις σε σχέση με το Νόμο περί Πράξεων Διαφθοράς των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για ενδεχόμενες πρακτικές της στην Ελλαδα. Με βάση την συμφωνία η εταιρεία προχώρησε σε πληρωμή 225 εκ USD στο υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Για να επιλύσει την παραπάνω υπόθεση, η εταιρεία προχώρησε σε Συμφωνία Αναστολής Ποινικής Δίωξης η οποία αφορά σε μη συμβατές πληρωμές σε επαγγελματίες υγείας κατά την περίοδο 2012 εώς 2015 σε σχέση με το οφθαλμολογικό προιόν Lucentis. Η συμφωνία επιπρόσθετα αναφέρεται σε παραβάσεις βιβλίων και στοιχείων με βάση το δίκαιο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σε σχέση με την παρουσίαση των ανωτέρω πληρωμών για το προιόν Lucentis καθώς και για την διενέργεια μίας επιδημιολογικής κλινικής μελέτης το έτος 2009.

Μέ βάση τα παραπάνω η εταιρεία διενέργησε πρόβλεψη σε σχέση με την ανωτέρω συμφωνία σαν ένα γεγονός μεταγενέστερο της ημερομηνίας του ισολογισμού και αναγνώρισε έξοδο ύψους 208.125.000 Ευρώ στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις το οποίο περιλαμβάνει έξοδο χαρτοσήμου και άλλων άμεσα σχετιζόμενων φόρων.

15. Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Η Εταιρεία, στα πλαίσια εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16, αναγνώρισε την 31 Δεκεμβρίου 2019 χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από μισθώσεις ποσού Ευρώ 1.613.560.

Οι τόκοι των υποχρεώσεων από μισθώσεις ανήλθαν σε Ευρώ 20.910 για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 και συμπεριλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Έχουν αποπληρωθεί μισθώματα ύψους Ευρώ 698.600.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

	31.12.2019
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	639.539
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	974.021
Υποχρεώσεις απο μισθώσεις	**1.613.560**

16. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1.1.2019-31.12.2019	**1.1.2018-31.12.2018**
'Εσοδα απο τιμολόγηση εξόδων στις εταιρείες του Ομίλου	9.242.208	9.808.019
Λοιπά έσοδα	41.772	23.895
Σύνολο	**9.283.980**	**9.831.914**

17. Έξοδα ανά κατηγορία

Η ανάλυση των εξόδων ανά κατηγορία παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	1.1.2019-31.12.2019	**1.1.2018-31.12.2018**
Παροχές σε εργαζόμενους	36.816.250	41.193.614
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	416.296	358.621
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	707.397	-
Ενοίκια βραχυπρόθεσμων μισθώσεων	1.215.154	1.711.231
Δαπάνες διαφήμισης και προώθησης	16.602.580	19.869.688
Κόστος πωληθέντων αποθεμάτων	222.321.257	230.493.064
Φόροι, τέλη	2.133.671	2.031.977
Πρόβλεψη εξόδων νομικών υποθέσεων	208.125.000	-
Λοιπά	10.005.117	13.651.714
Σύνολο	**498.342.722**	**309.309.910**

Κατανομή ανά λειτουργία:

	1.1.2019-31.12.2019	**1.1.2018-31.12.2018**
Κόστος πωλήσεων	222.321.257	230.493.064
Έξοδα διάθεσης	57.815.812	65.621.926
Έξοδα διοίκησης	10.080.653	13.194.919
Πρόβλεψη εξόδων νομικών υποθέσεων	208.125.000	-
Σύνολο	**498.342.722**	**309.309.910**

18. Παροχές σε εργαζομένους

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Μισθοί και ημερομίσθια	21.330.055	23.627.770
Αμοιβές ΔΣ	2.605.664	2.321.783
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	5.278.589	5.793.383
Παρεπόμενες παροχές	5.747.585	4.843.566
Προβλέψεις παροχών σε εργαζόμενους	1.854.357	4.607.112
Συνολικές παροχές σε εργαζομένους	**36.816.250**	**41.193.614**

	31.12.2019	31.12.2018
Αριθμός προσωπικού	**392**	**427**

19. Χρηματοοικονομικό κόστος

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Χρηματοοικονομικά έξοδα		
Τραπεζικοί τόκοι και έξοδα	191.346	128.529
Τόκοι μισθώσεων	20.910	-
Έξοδα Factoring	600.000	-
	812.256	**128.529**
Χρηματοοικονομικά έσοδα		
Έσοδα τόκων από τραπεζικές καταθέσεις	(596)	(93)
	(596)	**(93)**
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα) - καθαρά	**811.660**	**128.436**

20. Φόρος εισοδήματος

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Φόρος Εισοδήματος χρήσης	(2.174.466)	(7.177.857)
Προσαρμογές και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων	192.882	(6.392.422)
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 10)	(3.125.617)	(173.951)
Συνολικός φόρος	**(5.107.202)**	**(13.744.230)**

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον συντελεστή φόρου που ισχύει στην Ελλάδα επί των κερδών της. Η διαφορά έχει ως εξής:

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	(198.486.672)	10.959.665
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές στην Ελλάδα	47.636.801	(3.178.303)
Φόρος Πρόβλεψης Εξόδων Νομικών Υποθέσεων	(49.950.000)	-
Μεταβολή λόγω αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(793.030)	(775.323)
Προσαρμογές και προσαυξήσεις προηγούμενων χρήσεων	192.882	(6.392.423)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(2.193.855)	(3.398.181)
Φόρος	**(5.107.202)**	**(13.744.230)**

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2014-2019. Για τις χρήσεις που έληξαν από την 31.12.2011 μέχρι και την 31.12.2018, έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος από τους Νόμιμους ελεγκτές/ελεγκτικό γραφείο. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» έχει εκδοθεί χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου.

Κατά το έτος 2018, διενεργήθηκε έλεγχος από τις φορολογικές αρχές για τα έτη 2012 και 2013. Ο έλεγχος ολοκληρώθηκε μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Η εταιρεία προχώρησε σε αποπληρωμή των ποσών που προέκυψαν από τον παραπάνω έλεγχο και ταυτόχρονα κατέθεσε προσφυγή εναντίον των τελικών εκθέσεων ελέγχου όπως αυτές της κοινοποιήθηκαν μετά την ολοκλήρωση του. Κατά την άποψη της διοίκησης της εταιρείας καθώς και των νομικών συμβούλων οι πιθανότητες θετικής έκβασης των προσφυγών κρίνονται ικανοποιητικές. Η εταιρεία έχει λάβει εντολή ελέγχου απο τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2014-2016 και ο έλεγχος της χρήσης 2014 βρίσκεται σε εξέλιξη από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις από τις φορολογικές αρχές υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που αυτές θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν.

Για τη χρήση που έληξε την 31.12.2019 ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την PricewaterhouseCoopers A.E. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου η διοίκηση της εταιρίας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

21. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	1.1.2019-31.12.2019	**1.1.2018-31.12.2018**
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(198.486.672)	10.959.666
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων *(Σημείωση 5)*	416.296	358.621
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων (Σημείωση 6)	707.397	-
Απομείωση πελατών	(28.744)	(27.399)
Αντιστροφή Απομείωσης αποθέματος	(1.307.933)	(1.118.387)
Πρόβλεψη εξόδων νομικών υποθέσεων *(Σημείωση 14)*	208.125.000	-
Χρηματοοικονομικό κόστος - καθαρό *(Σημείωση 19)*	811.661	128.436
	10.237.005	**10.300.937**
Μεταβολές στο Κεφάλαιο κίνησης		
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	8.646.607	13.058.244
(Αύξηση) / μείωση Πελατών και λοιπών απαιτήσεων	45.509.392	(24.508.537)
Αύξηση / (μείωση) Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων	4.394.165	(17.057.680)
	58.260.138	**(28.507.973)**
Ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	**68.787.169**	**(18.207.036)**

22. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Δεν υπάρχουν ανεκτέλεστες συμβάσεις κεφαλαιουχικών δαπανών κατά την ημερομηνία αναφοράς.

23. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η εταιρεία υπόκειται και ενδέχεται να συνεχίσει να υπόκειται σε νομικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων δικαστικών υποθέσεων και έρευνες που ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν. Συνεπώς η Εταιρεία ενδέχεται να κληθεί να υποστεί επιπτώσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά συμβόλαια και θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την φήμη της.

Οι δικαστικές υποθέσεις και έρευνες είναι εγγενώς μη προβλέψιμες και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να καταλήξουν σε δυσμενείς αποφάσεις ή συμβιβασμούς. Επομένως η Εταιρεία μπορεί να υποστεί αποφάσεις ή να εισέλθει σε συμβιβασμούς που μπορεί να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα ή τις χρηματοοικονομικές της ροές.

Η Novartis υποκειται σε έρευνα για αιτιάσεις περί ενδεχόμενων παράνομων πληρωμών σε επαγγελματίες υγείας. κυβερνητικούς και λοιπούς αξιωματούχους στην Ελλάδα από τις Ελληνικές αρχές. Η Novartis ήδη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αιτιάσεις. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 παρέλαβε κλήση για παροχή απόψεων από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) στο οποίο παρείχε όλες τις απαραίτητες εξηγήσεις και το αντίστοιχο υποστηρικτικό υλικό.

Επιπρόσθετα, η εταιρεία πρόχωρησε σε εξωδικαστική συμφωνία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής επιλύοντας όλες τις αιτιάσεις σε σχέση με το Νόμο περί Πράξεων Διαφθοράς των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για ενδεχόμενες πρακτικές της στην Ελλαδα. Με βάση την παραπάνω συμφωνία η εταιρεία προχώρησε σε πληρωμή 225 εκ USD προς Το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, την 25.06.2020 (βλέπε σημείωση 14 των οικονομικών καταστάσεων 'Προβλέψεις Εξόδων Νομικών Υποθέσεων').

Σε σχέση με την εκκρεμή έρευνα από τις Ελληνικές αρχές, η Εταιρεία δεν έχει αναγνωρίσει κάποια πρόβλεψη στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31.12.2019 και το θέμα έχει μόνο αναγνωριστεί σαν ενδεχόμενη υποχρέωση καθώς η διοίκηση δεν είναι σε θέση να υπολογίσει με ασφάλεια το ποσό κάποιας ενδεχόμενης πληρωμής προς τις Ελληνικές αρχές αφόσον αυτή υπάρξει, σε σχέση με τις τρέχουσες έρευνες.

24. Συνδεδεμένα μέρη

Οι κατωτέρω συναλλαγές αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη:

	1.1.2019-31.12.2019				31.12.2019	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Πωλήσει ς αγαθών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	8.912.548		184.419.982	1.992.160	36.723.270	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	356.160	4.194	24.877.335	285.053	5.498.792	99.480
	9.268.708	**4.194**	**209.297.317**	**2.277.213**	**42.222.062**	**99.480**

	1.1.2018-31.12.2018				31.12.2018	
	Πωλήσεις υπηρεσιών	Πωλήσεις αγαθών	Αγορές αγαθών	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη
Μητρική (Novartis Pharma AG)	8.888.874		177.425.943	1.396.048	59.338.281	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	539.970	4.899.784	19.668.063	1.381.680	4.536.892	205.204
	9.428.844	**4.899.784**	**197.094.006**	**2.777.728**	**63.875.173**	**205.204**

Οι υπηρεσίες από συνδεδεμένα μέρη αφορούν υπηρεσίες τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης.

Επιπλέον, η εταιρεία διατηρεί εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις με εγγύηση των Μετόχων της μητρικής εταιρείας

Παροχές προς τη διοίκηση

Δεν υπάρχουν υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς μέλη της Διοίκησης κατά τις ημερομηνίες αναφοράς.

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Μισθοί, αμοιβές μελών ΔΣ και άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	2.605.665	2.321.783
	2.605.665	**2.321.783**

25. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Την 25.06.2020 η εταιρεία προχώρησε σε εξωδικαστική συμφωνία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής επιλύοντας όλες τις αιτιάσεις σε σχέση με το Νόμο περί Πράξεων Διαφθοράς των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για ενδεχόμενες πρακτικές της στην Ελλαδα. Με βάση την παραπάνω συμφωνία η εταιρεία προχώρησε σε πληρωμή 225 εκ USD προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ.

Την 25.06.2020 με βάση απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η εταιρεία προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατα το ποσό των 210.495.559 Ευρώ μέσω έκδοσης 7.171.910 μετοχών, ονομαστικής αξίας Ευρώ 29,35. Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των Οικονομικών καταστάσεων το ποσό της αύξησης έχει ολοσχερώς καταβληθεί από τον μοναδικό μέτοχο της εταιρείας Novartis Pharma AG και όλες οι απαραίτητες νομικές ενέργειες έχουν ολοκληρωθεί προκειμένου η αύξηση να καταχωρηθεί στις απαιτούμενες από την Ελληνική νομοθεσία αρμόδιες αρχές.

Πρόσφατα, πολλές χώρες έχουν ενεργοποιήσει μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19 με σημαντική επίπτωση στην καθημερινή ζωή των πολιτών καθώς και στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την παραγωγή αγαθών και την εφοδιαστική αλυσίδα των επιχειρήσεων. Η εξέλιξη της πανδημίας και οι οριστικές επιπτώσεις της στην παγκόσμια οικονομία και τις δραστηριότητες της Novartis Ελλάς είναι δύσκολο να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο. Ο όμιλος Novartis έχει λάβει παγκοσμίως όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την ασφάλεια του προσωπικού του καθώς και να προσαρμόσει τις δραστηριότητες του στην νέα πραγματικότητα.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων δεν έχει παρατηρηθεί καμία σημαντική επίπτωση λόγω της πανδημίας COVID-19 στην λειτουργία και την οικονομική θέση της Novartis Ελλάς. Οι πωλήσεις της Εταιρείας το πρώτο εξάμηνο του 2020 παρέμειναν στα ίδια επίπεδα σε σχέση με τα επίπεδα του πρώτου εξαμήνου του 2019 ενώ για το έτος 2020 οι πωλήσεις αναμένεται να μείνουν στα ίδια επίπεδα με βάση τους προϋπολογισμούς της Εταιρείας. Σε επίπεδο ταμειακών διαθεσίμων, την 31.08.2020 το υπόλοιπο των διαθεσίμων ανερχόταν σε ευρώ 24 εκ, ενώ δεν υπάρχει η ανάγκη πίστωσης τόσο από την μητρική εταιρεία όσο και από οποιοδήποτε άλλο τραπεζικό ίδρυμα συνεργαζόμενο με την Εταιρεία. Αναφορικά με τις απαιτήσεις από το ελληνικό δημόσιο, δεν έχει παρατηρηθεί κάποια καθυστέρηση στις πληρωμές λόγω της πανδημίας. Το ίδιο ισχύει και για τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πχ φαρμακαποθήκες). Γενικότερα, η λειτουργία της Εταιρείας δεν επηρεάστηκε από το γενικότερο lockdown, τόσο σε επίπεδο διανομής φαρμάκων όσο και εισαγωγής φαρμακευτικών προϊόντων προς πώληση, αφού τα διαθέσιμα προϊόντα στις αποθήκες ήταν σε θέση να καλύψουν την εγχώρια ζήτηση.

Εκτός απο το παραπάνω, από τα μέχρι σήμερα γνωστά, δεν έχουν συμβεί ούτε αναμένεται να προκύψουν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού που να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2019.